

Resultaten vleermuis- en gierzwaluwonderzoek Mierloseweg 53 Geldrop

Datum : 27 oktober 2016
Projectnummer : 16-0201
Opdrachtgever : Van Wanrooij
Postbus 4
5386 ZG Geffen
Opgesteld door : K. Moonen en E.J.F. Claassen

Kader

Initiatiefnemer heeft het voornemen om de aanwezige opstallen op de locatie Mierloseweg 53 te Geldrop te slopen en woningbouw te ontwikkelen. Het betreft het voormalige fabrieksterrein van de Tweka textiel fabriek van circa twee hectare. Uit een uitgevoerde Quicksan flora en fauna (Staro Natuur en Buitengebied, 2016) is gebleken dat de te slopen opstallen mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplekken van gierzwaluwen. Om eventuele overtreding van de Flora- en faunawet te kunnen voorkomen, is een nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en gierzwaluwen in het plangebied.

Figuur 1. Luchtfoto plangebied Mierloseweg 53 Geldrop

Methode

Hieronder wordt per onderzochte soortgroep de gehanteerde onderzoeksmethode beschreven. Tabel 1 geeft een overzicht van de bezoekdata, onderzoeker(s), onderzochte soortgroep(en), moment op de dag en weersomstandigheden.

Vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode mei tot en met september 2016 volgens het vleermuisprotocol 2013 van de Gegevensautoriteit Natuur, de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus.

Op 10 juni en 14 juli 2016 hebben veldbezoeken plaatsgevonden om mogelijke kraamkolonie- en zomerverblijven van vleermuizen in of aan de gebouwen te kunnen vaststellen, danwel uit te sluiten.

Op 23 augustus en 19 september 2016 zijn onderzoeken uitgevoerd naar mogelijk aanwezige paarverblijven en zwermgedrag dat een winterverblijfplaats van vleermuizen kan indiceren. Naast mogelijke verblijfplaatsen zijn ook alle andere functionaliteiten van het onderzoeksgebied voor vleermuizen onderzocht. In tabel 1 zijn de data van de veldbezoeken, de onderzoekers en de weersomstandigheden weergegeven.

Gierzwaluwen

Om de aanwezigheid van nesten van gierzwaluwen aan te tonen, zijn drie veldbezoeken uitgevoerd specifiek gericht op gierzwaluwen. Deze veldbezoeken zijn uitgevoerd op 10 juni, 23 juni en 11 juli 2016. Bij het onderzoek naar gierzwaluwen is gelet op de aanwezigheid van rondvliegende gierzwaluwen boven het plangebied. Het gedrag van de aanwezige gierzwaluwen is bestudeerd om te kunnen vaststellen waar de nestplekken van de vogels zich bevinden. De gehanteerde onderzoeksmethode komt overeen met de onderzoeksinspanning die wordt voorgeschreven in de Soortenstandaard gierzwaluw, versie 2.0 (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). De weersomstandigheden, het aantal onderzoekers en de data van de veldbezoeken zijn weergegeven in tabel 1.

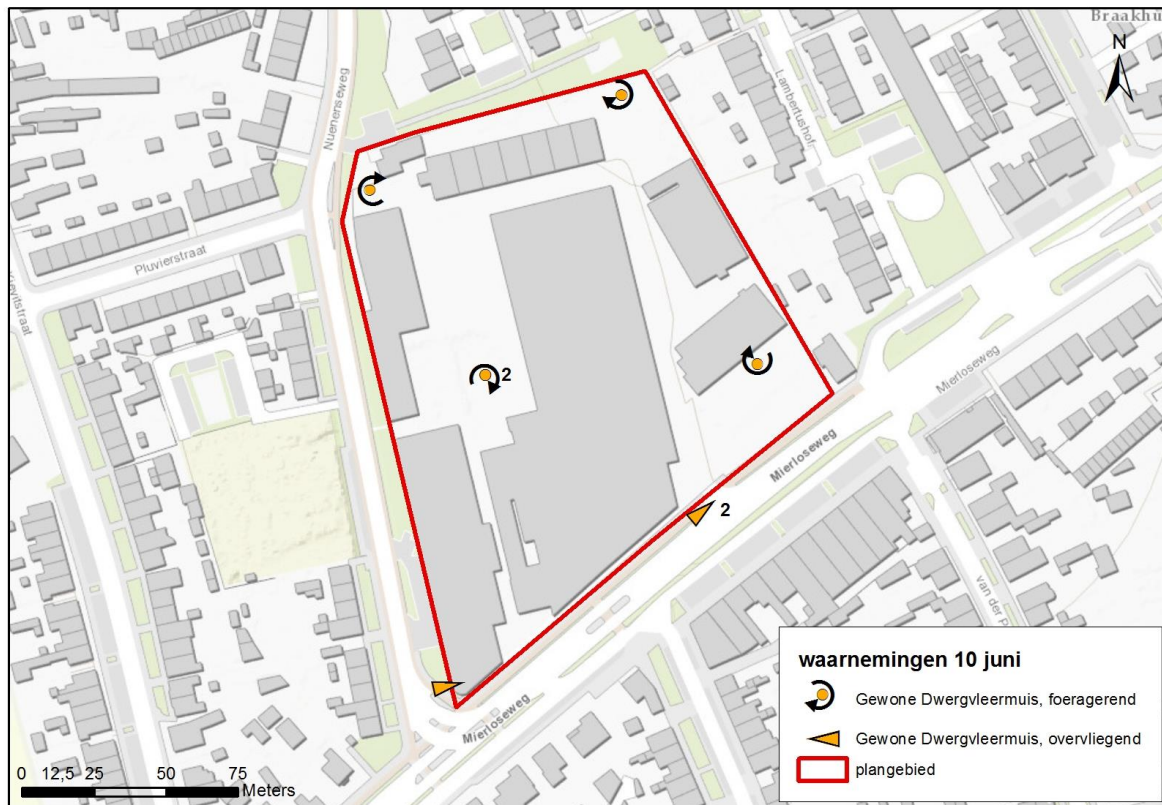
Tabel 1. Overzicht veldbezoeken, onderzochte soorten en weersomstandigheden. Onderzoekers: EC = Nicole Cordewener, KM = Kirsten Moonen, KK = Karel Küsters, LH = Lone Hulsen.

datum	tijd (van - tot)	onderzoeker	vleermuis	gierzwaluw	bewolking	temp (C°)	neerslag	wind
10-6-2016	20.30 - 23.00	KK + KM	x	x	half bewolkt	19	droog	weinig
23-6-2016	20.00 - 20.50	NC		x	half bewolkt	31	vanaf 20.50 hevige onweersbuien/stortregen	matig (tot 20.50 toen stormachtig)
11-7-2016	20.15 - 21.15	NC		x	half bewolkt	20	droog	vrij krachtig
14-7-2016	4.00 - 5.30	KK + LH	x		helder	10	droog	geen
23-8-2016	22.30 - 24.00	LH + NC	x		helder	23	droog	geen
19-9-2016	21.00 - 22.30	LH + NC	x		bewolkt	16	droog	weinig

Resultaten vleermuizen

10 juni 2016

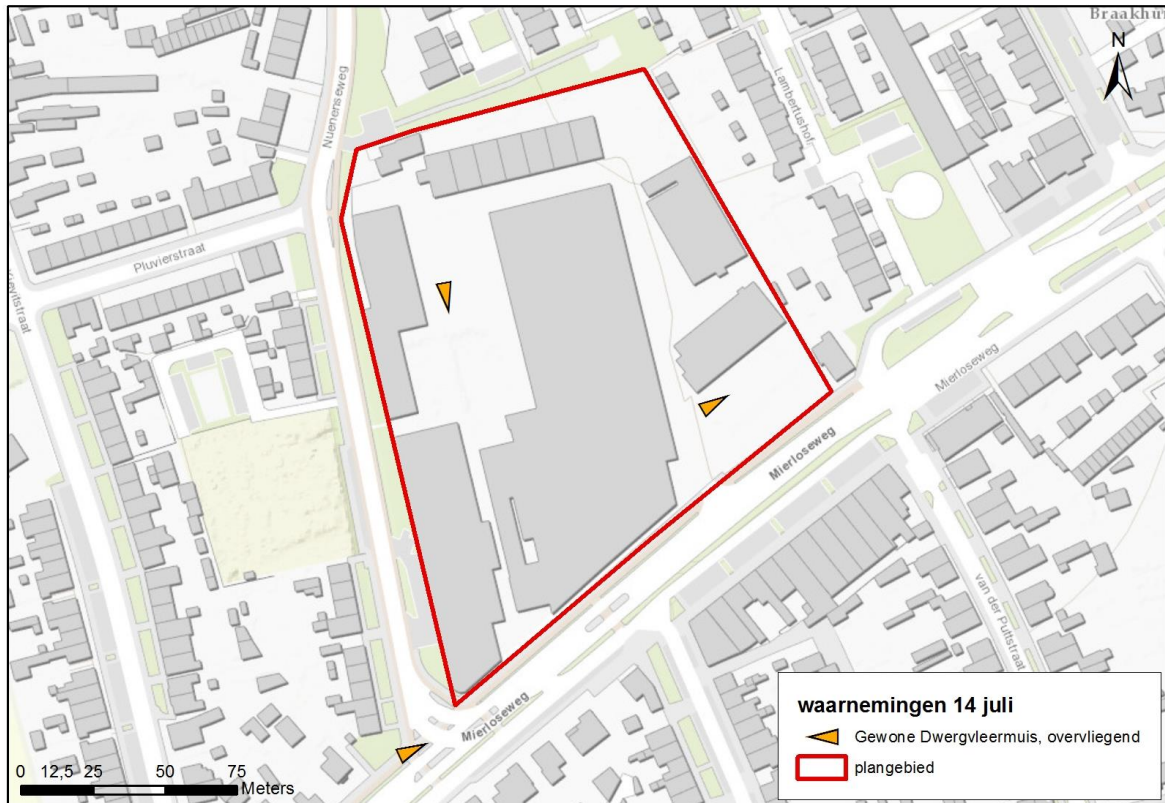
Dit veldbezoek is uitgevoerd in de avond. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 2. Tijdens dit avondbezoek zijn meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Eén foerageerde rond het gebouw in de oosthoek van het plangebied. Eén rond de grote eikenboom in de noordoosthoek en één rond de bomen in de noordwesthoek van het plangebied. Twee gewone dwergvleermuizen foerageerden rond de 'vijver'. In het zuiden zijn enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vlogen in noordoostelijke richting.

Figuur 2. Waarnemingen 10 juni 2016

14 juli 2016

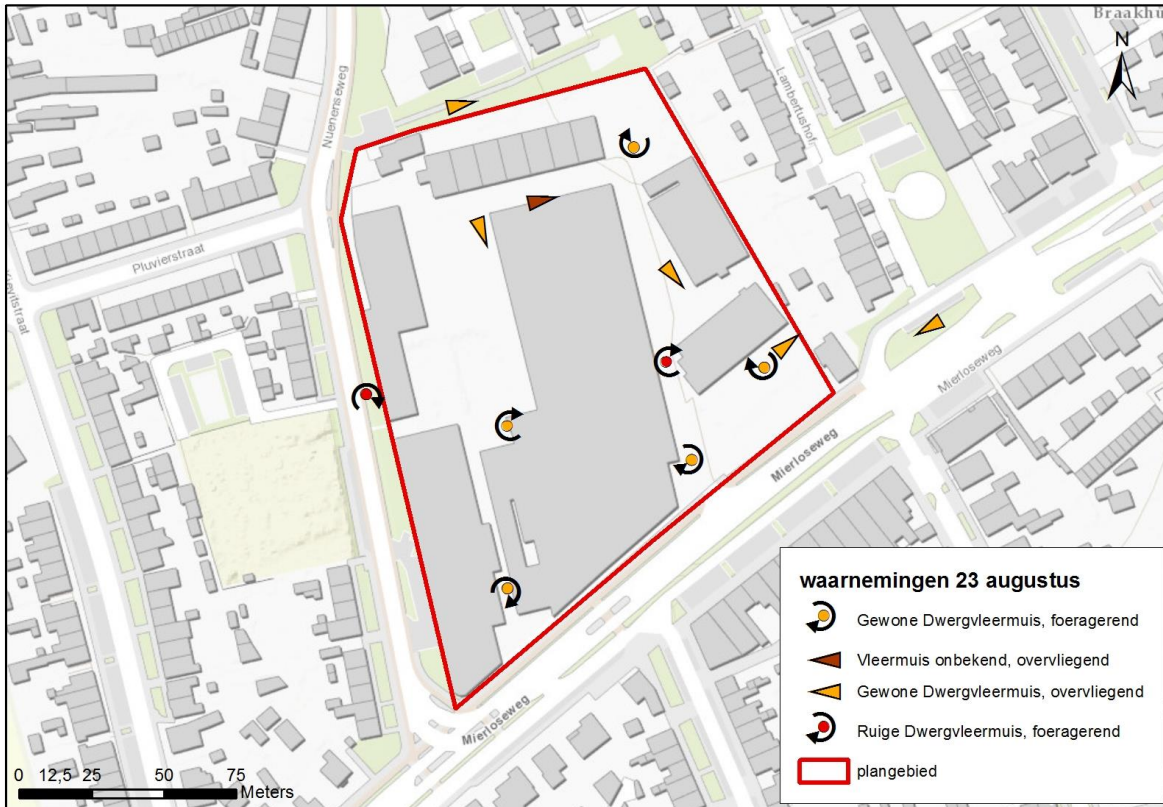
Dit veldbezoek is uitgevoerd in de ochtend. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 3. Tijdens dit ochtendbezoek zijn enkel overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Eén bevond zich nabij de vijver. Deze vloog in zuidelijke richting. Eén vloog bij het gebouw in de zuidoosthoek van het plangebied en één buiten het plangebied ten zuidwesten ter hoogte van het kruispunt. Deze vloog in noordoostelijke richting.

Figuur 3. Waarnemingen 14 juli 2016

23 augustus 2016

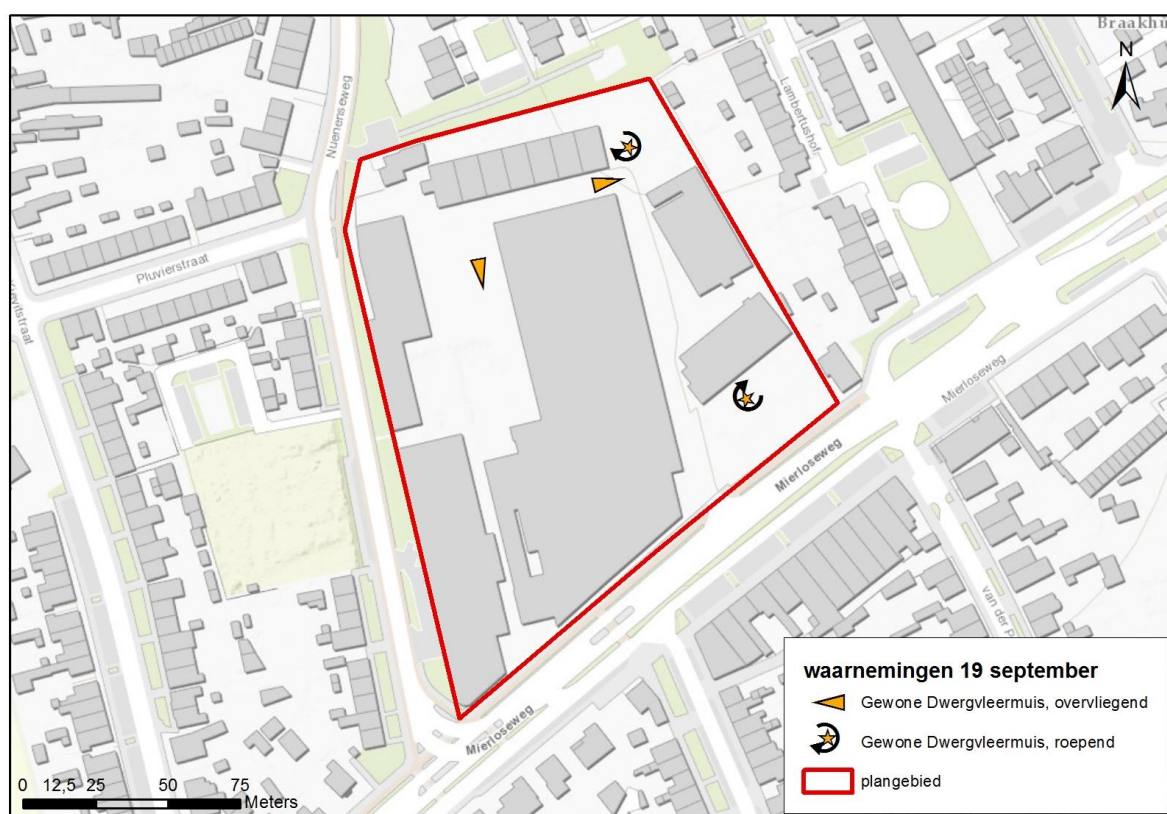
Dit veldbezoek is uitgevoerd in de avond. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 4. Tijdens dit avondbezoek zijn meerdere overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen en is een overvliegende vleermuis waargenomen waarvan het niet mogelijk was deze te determineren. Daarnaast zijn meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen en zijn twee foeragerende ruige dwergvleermuizen waargenomen; één ten westen van het plangebied en één nabij het gebouw in de zuidoosthoek van het plangebied.

Figuur 4. Waarnemingen 23 augustus 2016

19 september 2016

Dit veldbezoek is uitgevoerd in de avond. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 5. Tijdens dit avondbezoek zijn twee overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen en twee roepende gewone dwergvleermuizen. Deze gewone dwergvleermuizen stooten al vliegend sociale roepjes uit. Doordat deze vleermuizen vrijwel continu deze roepjes uitstootten is er sprake van baltsgedrag. De exacte locatie van de paarverblijfplaatsen kon echter niet worden vastgesteld aangezien de vleermuizen bleven rondvliegen. Over het algemeen bevindt een paarverblijfplaats zich binnen een afstand van enkele meters van de waarneming van een baltsende vleermuis. Gezien de locatie van de waarnemingen van de baltsende vleermuizen moet er vanuit worden gegaan dat één paarverblijfplaats zich bevindt binnen het gebouw in het zuidoosten van het plangebied en dat één paarverblijfplaats zich bevindt in een van de gebouwen in de noordoosthoek van het plangebied.

Figuur 5. Waarnemingen 19 september

Resultaten gierzwaluwen

10 juni 2016

Gedurende het veldbezoek gericht op gierzwaluwen op 10 juni 2016 zijn geen waarnemingen gedaan van gierzwaluwen binnen het plangebied. Wel zijn, boven de wijk ten zuiden van het plangebied aan de overzijde van de Mierloseweg 10-tallen gierzwaluwen waargenomen.

23 juni 2016

Gedurende het gierzwaluwonderzoek op 23 juni zijn binnen het plangebied wederom geen gierzwaluwen waargenomen. Ten noordoosten van het plangebied, ter hoogte van de Tricotstraat/Lambertushof, zijn circa vijf gierzwaluwen waargenomen op grotere hoogte foeragerend.

11 juli

Gedurende dit veldbezoek zijn hoog overvliegend boven het plangebied enkele gierzwaluwen waargenomen. Wederom zijn gierzwaluwen waargenomen boven de wijk aan de overzijde van de Mierloseweg (ten zuiden van het plangebied). Het ging hier om minimaal zestig gierzwaluwen in verscheidene groepen, laag vliegend en gierend (giervluchten) boven de woonhuizen. Tijdens giervluchten vliegen de gierzwaluwen op nok en/of goothoogte door de straten. Dit gedrag duidt op de aanwezigheid van nesten.

Effectbeoordeling

Uit het onderzoek blijkt dat zich binnen het plangebied twee paarverblijfplaatsen bevinden van gewone dwergvleermuis. Ook is het plangebied en de omgeving van het plangebied in gebruik als foerageergebied voor gewone- en ruige dwergvleermuis. Er zijn geen vaste vliegroutes van vleermuizen vastgesteld in en rond het plangebied.

De omgeving van het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor gewone- en ruige dwergvleermuis. De voorgenomen werkzaamheden hebben hierop geen negatief effect. Het plangebied zelf is gedurende de werkzaamheden tijdelijk minder geschikt als foerageergebied. Er is in de omgeving voldoende soortgelijk foerageergebied aanwezig. Na de werkzaamheden zal het plangebied wederom geschikt zijn als foerageergebied voor gewone- en ruige dwergvleermuis. Sloop van de gebouwen zal een negatief effect hebben op de aanwezige paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Vervolgstappen

In de Flora- en faunawet is opgenomen dat het verboden is voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11). Er is sprake van beschadigen, vernielen of wegnemen van een voortplantingsplaats of vaste rust- of verblijfplaats van een diersoort als door de activiteiten de functie waarvoor die plek gebruikt wordt niet meer vervuld kan worden. Dit geldt zowel voor de vaste rust- of verblijfplaatsen zelf en de essentiële functionele leefomgeving van de verblijfplaats. Op geen enkel moment, ook niet tijdelijk, mag er een achteruitgang van de functionaliteit van een vaste rust- of verblijfplaats en/of essentiële functionele leefomgeving optreden.

Binnen de context voor ruimtelijke ontwikkeling mag van dit verbod worden afgeweken, mits ontheffing van de Flora- en faunawet is verleend door of namens de Staatssecretaris van Economische Zaken.

Voor het vernietigen of verstoren van de paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is daarom een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Het bevoegd gezag kan een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet afgeven als het zeer aannemelijk is dat de activiteiten de gunstige staat van instandhouding van de soort niet nadelig beïnvloedt (Juridisch kader, RVO, 2014). Om dit te kunnen bereiken dienen mitigerende maatregelen te worden genomen.

De te nemen mitigerende maatregelen bestaan voor de vleermuizen uit het aanbieden van (tijdelijke) alternatieve verblijfplaatsen. Deze alternatieve verblijfplaatsen dienen ruim voorafgaand aan de werkzaamheden in het gebied aanwezig te zijn.

In een projectplan dient onder andere te worden beschreven welk belang uit de Flora- en faunawet aan de orde is, welke maatregelen worden genomen, welke werkzaamheden worden uitgevoerd, de planning van de werkzaamheden en de effecten op de soorten. Het projectplan dient samen met het aanvraagformulier te worden ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Conclusie

Voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen. Er zijn twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld in de bebouwing binnen het plangebied. Eén paarverblijfplaats bevindt zich in het gebouw in het zuidoosten van het plangebied. De andere paarverblijfplaats bevindt zich in één van de gebouwen in de noordoosthoek van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot het vernietigen en/of verstoren van deze verblijfplaatsen. Daarmee leiden de voorgenomen plannen tot een overtreding van de Flora- en faunawet. Het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet is noodzakelijk evenals het nemen van mitigerende maatregelen.

Er zijn geen nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig binnen het plangebied.

Wet Natuurbescherming

Volgens de huidige stand van zaken treedt per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet bundelt de drie vigerende wetten op het gebied van gebieds- en soortbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

Onder de nieuwe wet blijft de bescherming van vleermuizen en gierzwaluw ongewijzigd. Ook onder de nieuwe wet moet bij het verstoren en/of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten een ontheffing worden aangevraagd. Het aanvragen van een ontheffing wordt gewijzigd. Na inwerking treden van de Wet Natuurbescherming dient een ontheffing te worden aangevraagd bij provincie Noord-Brabant.

Na inwerking treden van de Wet Natuurbescherming is het verplicht om “aan te haken” bij een eventueel benodigde Omgevingsvergunning. Hiermee wordt de gemeente bevoegd gezag en het “loket” waar onderzoeksrapporten ingediend moeten worden.